

DIRECTIVA 2014/42/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI**din 3 aprilie 2014****privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 82 alineatul (2) și articolul 83 alineatul (1),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ⁽²⁾,hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽³⁾,

întrucât:

- (1) Câștigul financiar constituie principalul motiv care stă la baza criminalității organizate transfrontaliere, inclusiv a organizațiilor criminale de tip mafiot. Prin urmare, autoritățile competente ar trebui să dispună de mijloacele de a depista, îngheța, gestiona și confisca produsele provenite din săvârșirea de infracțiuni. Cu toate acestea, prevenirea și combaterea eficace a criminalității organizate ar trebui realizate prin neutralizarea produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni și, în anumite cazuri, ar trebui extinse la toate tipurile de bunuri care provin din activități infracționale.
- (2) Activitatea grupurilor infracționale organizate nu este limitată de frontiere, aceste grupuri achiziționând tot mai mult bunuri în alte state membre decât cele în care sunt constituite, precum și în țările terțe. Există o necesitate crescândă pentru o cooperare internațională eficientă în domeniile recuperării bunurilor și asistenței juridice reciproce.
- (3) Una dintre cele mai eficace metode de combatere a criminalității organizate constă în prevederea unor sancțiuni juridice severe în cazul săvârșirii unor astfel de infracțiuni, precum și identificarea eficace, înghețarea și confiscarea instrumentelor utilizate pentru săvârșirea infracțiunii și a produselor provenite din săvârșirea acesteia.
- (4) Deși statisticile existente sunt limitate, sumele recuperate corespunzătoare produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni în Uniune par mici și insuficiente în raport cu valoarea estimată a acestora. Studiile au arătat că, deși reglementate de legislația Uniunii și prevăzute de legislațiile naționale, procedurile de confiscare rămân insuficient utilizate.
- (5) Adoptarea unor norme minime va armoniza regimurile privind înghețarea și confiscarea din statele membre și va facilita, astfel, încrederea reciprocă și cooperarea transfrontalieră eficientă.

⁽¹⁾ JO C 299, 4.10.2012, p. 128.

⁽²⁾ JO C 391, 18.12.2012, p. 134.

⁽³⁾ Poziția Parlamentului European din 25 februarie 2014 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 14 martie 2014.

- (6) Programul de la Stockholm și concluziile Consiliului Justiție și Afaceri Interne în materie de confiscare și recuperare a bunurilor, adoptate în iunie 2010, subliniază importanța identificării, confiscării și reutilizării mai eficiente a bunurilor provenite din săvârșirea de infracțiuni.
- (7) Actualul cadru legislativ al Uniunii privind înghețarea, sechestrarea și confiscarea bunurilor constă în Acțiunea comună 98/699/JAI ⁽¹⁾, Decizia-cadru 2001/500/JAI a Consiliului ⁽²⁾, Decizia-cadru 2003/577/JAI a Consiliului ⁽³⁾, Decizia-cadru 2005/212/JAI a Consiliului ⁽⁴⁾ și Decizia-cadru 2006/783/JAI a Consiliului ⁽⁵⁾.
- (8) Rapoartele Comisiei privind punerea în aplicare a Deciziilor-cadru 2003/577/JAI, 2005/212/JAI și 2006/783/JAI arată că regimurile existente de confiscare extinsă și de recunoaștere reciprocă a ordinelor de înghețare și de confiscare nu se bucură de eficacitate deplină. Diferențele existente în dreptul statelor membre reprezintă un obstacol pentru procedurile de confiscare.
- (9) Prezenta directivă vizează revizuirea și extinderea dispozițiilor Deciziilor-cadru 2001/500/JAI și 2005/212/JAI. Aceste decizii-cadru ar trebui să fie parțial înlocuite pentru statele membre care nu au obligații în temeiul prezentei directive.
- (10) Statele membre au libertatea de a iniția proceduri de confiscare legate de o cauză penală în fața oricărei instanțe competente.
- (11) Este necesară clarificarea conceptului de produse provenite din săvârșirea de infracțiuni pentru a include produsele directe obținute din activitatea infracțională și toate beneficiile indirecte rezultate din aceasta, inclusiv reinvestirea sau transformarea produselor directe. Astfel, produsele pot include orice tip de bunuri, inclusiv cele transformate sau convertite, integral sau parțial, în alte bunuri sau cele combinate cu un bun dobândit din surse legitime, până la valoarea estimată a produselor combinate. Produsele pot include și venitul sau alte beneficii derivate din produsele infracțiunii sau din bunurile în care au fost transformate, convertite sau cu care au fost combinate respectivele produse.
- (12) Prezenta directivă prevede o definiție extinsă a bunurilor care pot face obiectul înghețării și confiscării. Definiția respectivă include documente sau instrumente juridice care atestă un titlu sau un drept asupra unor astfel de bunuri. Astfel de documente sau instrumente ar putea include, de exemplu, instrumente financiare sau documente care pot da naștere unor drepturi de creanță și care se află, în mod normal, în posesia persoanei căreia i se aplică procedurile relevante. Prezenta directivă nu aduce atingere procedurilor naționale existente pentru păstrarea documentelor sau instrumentelor juridice care atestă un titlu sau un drept asupra unui bun, întrucât acestea se aplică de către autoritățile naționale sau organismele publice competente în conformitate cu legislația națională.
- (13) Înghețarea și confiscarea în temeiul prezentei directive sunt concepte autonome, care nu ar trebui să împiedice statele membre să pună în aplicare prezenta directivă cu ajutorul instrumentelor care, în temeiul dreptului național, ar fi considerate drept sancțiuni sau alte tipuri de măsuri.

⁽¹⁾ Acțiunea comună 98/699/JAI din 3 decembrie 1998 adoptată de Consiliu în temeiul articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană privind spălarea banilor, identificarea, urmărirea, înghețarea sau sechestrarea și confiscarea instrumentelor și a produselor infracțiunii (JO L 333, 9.12.1998, p. 1).

⁽²⁾ Decizia-cadru 2001/500/JAI a Consiliului din 26 iunie 2001 privind spălarea banilor, identificarea, urmărirea, înghețarea, sechestrarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunii (JO L 182, 5.7.2001, p. 1).

⁽³⁾ Decizia-cadru 2003/577/JAI a Consiliului din 22 iulie 2003 privind executarea în Uniunea Europeană a ordinelor de înghețare a bunurilor sau a probelor (JO L 196, 2.8.2003, p. 45).

⁽⁴⁾ Decizia-cadru 2005/212/JAI a Consiliului din 24 februarie 2005 privind confiscarea produselor, a instrumentelor și a bunurilor având legătură cu infracțiunea (JO L 68, 15.3.2005, p. 49).

⁽⁵⁾ Decizia-cadru 2006/783/JAI a Consiliului din 6 octombrie 2006 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce pentru hotărârile de confiscare (JO L 328, 24.11.2006, p. 59).

- (14) La confiscarea instrumentelor și a produselor infracțiunilor ca urmare a hotărârii definitive a unei instanțe și confiscarea unor bunuri de valoare echivalentă acestor instrumente și produse ar trebui să se aplice conceptul extins de infracțiune prevăzut în prezenta directivă. Decizia-cadru 2001/500/JAI a impus statelor membre să permită confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor ca urmare a pronunțării unei condamnări definitive și să permită confiscarea unor bunuri a căror valoare corespunde acelor instrumente și produse. Astfel de obligații ar trebui menținute pentru infracțiunile care nu intră sub incidența prezentei directive, iar conceptul de „produse” definit în prezenta directivă ar trebui interpretat în mod similar și în ceea ce privește infracțiunile care nu intră sub incidența prezentei directive. Statele membre au libertatea de a defini confiscarea bunurilor de valoare echivalentă ca o măsură accesorie sau alternativă confiscării directe, după caz, în conformitate cu dreptul național.
- (15) Confiscarea instrumentelor și a produselor infracțiunilor sau a bunurilor cu o valoare care corespunde respectivelor instrumente sau produse ar trebui să fie posibilă, sub rezerva pronunțării unei hotărâri definitive de condamnare pentru o infracțiune. O astfel de hotărâre definitivă de condamnare poate fi pronunțată și în cadrul unor proceduri *in absentia*. În cazul în care confiscarea nu este posibilă pe baza unei hotărâri definitive de condamnare, ar trebui ca, în anumite condiții, să se poată totuși confisca instrumentele și produsele, cel puțin în cazurile de boală sau de sustragere a persoanei suspectate sau învinuite. Cu toate acestea, în cazurile de boală sau de sustragere, existența unor proceduri *in absentia* în statele membre ar fi suficientă pentru respectarea acestei obligații. În cazurile în care persoana suspectată sau învinuită s-a sustras, statele membre ar trebui să ia toate măsurile rezonabile și pot cere ca persoana în cauză să fie citată sau să i se aducă la cunoștință procedurile de confiscare.
- (16) În sensul prezentei directive, termenul de boală ar trebui înțeles în sensul neputinței persoanei suspectate sau învinuite de a lua parte la procedurile penale pentru o perioadă mai îndelungată și, prin urmare, aceste proceduri nu pot continua în condiții normale. Persoanelor suspectate sau învinuite li se poate solicita să prezinte dovezi privind boala, de exemplu un certificat medical, de care instanța să poată să nu țină seama dacă îl consideră nesatisfăcător. Nu ar trebui să se aducă atingere dreptului persoanei în cauză de a fi reprezentată în cadrul procedurilor de către un avocat.
- (17) La punerea în aplicare a prezentei directive în ceea ce privește confiscarea bunurilor a căror valoare corespunde instrumentelor, dispozițiile relevante ar putea fi aplicabile dacă, având în vedere circumstanțele speței, o astfel de măsură este proporțională, ținându-se seama în special de valoare instrumentelor în chestiune. Statele membre pot avea de asemenea în vedere dacă și în ce măsură persoana condamnată este răspunzătoare pentru faptul că confiscarea instrumentelor a devenit imposibilă.
- (18) La punerea în aplicare a prezentei directive, statele membre pot prevedea că, în circumstanțe excepționale, nu ar trebui dispusă confiscarea, în măsura în care, în conformitate cu dreptul național, acest lucru ar reprezenta o dificultate inutilă pentru persoana afectată, pe baza circumstanțelor respectivului caz individual, care ar trebui să fie hotărâtoare. Statele membre ar trebui să utilizeze în mod foarte restrictiv această posibilitate și să permită neaplicarea confiscării numai în cazurile în care aceasta ar pune persoana în cauză într-o situație care ar priva-o de mijloacele sale de subsistență.
- (19) Grupările infracționale sunt implicate într-o gamă largă de activități infracționale. Pentru a combate în mod eficace activitățile de criminalitate organizată, ar putea exista situații în care să fie oportun ca o condamnare penală să fie urmată de confiscarea nu numai a bunurilor care au legătură cu o infracțiune specifică, ci și a altor bunuri considerate de instanță drept produse provenite din săvârșirea altor infracțiuni. Această abordare corespunde noțiunii de confiscare extinsă. Decizia-cadru 2005/212/JAI prevede că statele membre pot alege între trei seturi de cerințe minime pentru aplicarea confiscării extinse. Ca urmare, în procesul de transpunere a respectivei decizii-cadru, statele membre au ales diverse opțiuni care au condus la diferențe conceptuale în ceea ce privește confiscarea extinsă în cadrul jurisdicțiilor naționale. Tocmai aceste diferențe de interpretare afectează cooperarea transfrontalieră în cazurile de confiscare. Prin urmare, este necesară o armonizare suplimentară a dispozițiilor privind confiscarea extinsă prin instituirea unui standard minim unic.
- (20) Atunci când stabilesc dacă o infracțiune este susceptibilă să genereze beneficii economice, statele membre pot lua în considerare modul de operare, de exemplu dacă una dintre condițiile infracțiunii este să fi fost săvârșită în condiții de criminalitate organizată sau cu intenția de a genera profituri periodice din infracțiuni. Totuși, în general, aceasta nu ar trebui să aducă atingere posibilității de a recurge la procedura privind confiscarea extinsă.

- (21) Confiscarea extinsă ar trebui să fie posibilă în cazul în care o instanță consideră că bunurile în cauză sunt rezultatul unor activități infracționale. Aceasta nu înseamnă că trebuie să se constate că bunurile în cauză sunt rezultatul unor activități infracționale. Statele membre pot prevedea, de exemplu, că este suficient ca instanța să evalueze pe baza probabilităților sau să poată prezuma în mod rezonabil că este semnificativ mai probabil ca bunurile în chestiune să fi fost obținute în urma unor activități infracționale decât din alte activități. În acest context, instanța trebuie să analizeze circumstanțele specifice ale cauzei, inclusiv faptele și probele disponibile, pe baza cărora ar putea fi luată o hotărâre privind confiscarea extinsă. Faptul că valoarea bunurilor unei persoane este disproporționată față de venitul legal al acesteia s-ar putea înscrie între acele fapte care conduc instanța la concluzia că bunurile provin din activități infracționale. Statele membre ar putea, de asemenea, să stabilească o cerință pentru o anumită perioadă de timp în care bunurile ar putea fi considerate a fi provenit din activități infracționale.
- (22) Prezenta directivă stabilește norme minime. Aceasta nu împiedică statele membre de la a prevedea atribuții mai extinse în dreptul lor național, inclusiv, de exemplu, în privința normelor acestora referitoare la probe.
- (23) Prezenta directivă se aplică infracțiunilor care intră sub incidența instrumentelor enumerate în aceasta. În cadrul domeniului de aplicare al respectivelor instrumente, statele membre ar trebui să aplice confiscarea extinsă cel puțin în cazul anumitor infracțiuni grave, astfel cum sunt definite în prezenta directivă.
- (24) Practica prin care o persoană suspectată sau învinuită transferă bunuri unei părți terțe în cunoștință de cauză, în vederea evitării confiscării, este comună și din ce în ce mai răspândită. Cadrul legislativ actual al Uniunii nu conține norme obligatorii privind confiscarea bunurilor transferate către părți terțe. Prin urmare, necesitatea de a permite confiscarea bunurilor transferate către terți sau achiziționate de aceștia este din ce în ce mai pregnantă. Achiziționarea de către un terț se referă la situații în care, de exemplu, bunurile au fost dobândite, în mod direct sau indirect, de exemplu printr-un intermediar, de către terț de la o persoană suspectată sau învinuită, inclusiv atunci când infracțiunea a fost săvârșită în numele sau în beneficiul acestuia, atunci când persoana învinuită nu are bunuri care să poată fi confiscate. O astfel de confiscare ar trebui să fie posibilă cel puțin în cazurile în care terții știau sau ar fi trebuit să știe că scopul transferului sau al achiziționării era evitarea confiscării, pe baza unor elemente de fapt și circumstanțe concrete, inclusiv a faptului că transferul a avut loc în mod gratuit sau în schimbul unei sume de bani semnificativ mai reduse decât valoarea de piață a bunurilor. Normele privind confiscarea aplicată terților ar trebui să privească atât persoanele fizice, cât și persoanele juridice. În orice caz, nu ar trebui să se aducă atingere drepturilor terților de bună credință.
- (25) Statele membre au libertatea de a defini confiscarea aplicată terților ca o măsură accesorie sau alternativă confiscării directe, după caz, în conformitate cu legislația națională.
- (26) Confiscarea conduce la deposedarea definitivă de bunuri. Totuși, conservarea bunurilor poate fi o condiție preliminară pentru confiscare și prezintă importanță pentru executarea unei hotărâri de confiscare. Bunurile sunt conservate prin intermediul înghețării. Pentru a împiedica dispariția bunurilor înainte de emiterea unui ordin de înghețare, autoritățile competente din statele membre ar trebui să aibă dreptul de a lua măsuri imediate pentru asigurarea disponibilității acelor bunuri.
- (27) Întrucât bunurile sunt deseori conservate în scopul confiscării, înghețarea și confiscarea sunt strâns legate. În anumite sisteme juridice, înghețarea în scopul confiscării este considerată a fi o măsură procedurală separată cu caracter provizoriu, care poate fi urmată de o hotărâre de confiscare. Fără a aduce atingere diferitelor sisteme juridice și Deciziei-cadru 2003/577/JAI, prezenta directivă ar trebui să armonizeze unele aspecte ale sistemelor naționale de înghețare în scopul confiscării.
- (28) Măsurile de înghețare nu aduc atingere posibilității ca un anumit bun să fie considerat probă pe parcursul procedurilor, cu condiția ca în final bunul respectiv să fie pus la dispoziție în vederea executării efective a hotărârii de confiscare.

- (29) În contextul procedurilor penale, bunurile pot fi înghețate și în vederea unei posibile restituiri ulterioare sau pentru a garanta compensarea prejudiciilor cauzate de o infracțiune.
- (30) Adesea, persoanele suspectate sau învinuite ascund bunurile pe întreaga durată a procedurilor penale. Astfel, hotărârile de confiscare nu pot fi executate, persoanele care fac obiectul hotărârilor de confiscare urmând să beneficieze de bunurile lor după executarea pedepsei. Prin urmare, este necesar să se poată determina dimensiunea exactă a patrimoniului care urmează să facă obiectul măsurii de confiscare, chiar și după pronunțarea unei hotărâri de condamnare definitive pentru comiterea unei infracțiuni, pentru a permite executarea deplină a hotărârilor de confiscare atunci când, inițial, nu au fost identificate bunuri sau au fost descoperite bunuri insuficiente și hotărârea de confiscare rămâne neexecutăta.
- (31) Având în vedere limitarea dreptului de proprietate prin ordinele de înghețare, astfel de măsuri provizorii nu ar trebui menținute mai mult decât este necesar pentru a asigura disponibilitatea bunurilor în vederea unei posibile confiscări ulterioare. Aceasta ar putea necesita un control al instanței pentru a se asigura că scopul măsurilor de a împiedica dispariția bunurilor rămâne valabil.
- (32) Bunurile înghețate în vederea unei posibile confiscări ulterioare ar trebui gestionate în mod corespunzător, pentru a nu-și pierde valoarea economică. Statele membre ar trebui să ia măsurile necesare, inclusiv posibilitatea de a vinde sau transfera bunurile pentru a reduce aceste pierderi. Statele membre ar trebui să ia măsurile adecvate, cum ar fi, de exemplu, instituirea unor birouri naționale centralizate de gestionare a bunurilor sau instituirea unor birouri specializate sau mecanisme echivalente, pentru a gestiona în mod eficace bunurile înghețate înainte de confiscare și pentru a conserva valoarea acestora, în așteptarea unei hotărâri a instanței.
- (33) Prezenta directivă afectează în substanța lor drepturile persoanelor, nu numai ale celor suspectate sau învinuite, dar și ale terților care nu fac obiectul urmăririi penale. Prin urmare, este necesar să se prevadă garanții și căi de atac specifice pentru a garanta respectarea drepturilor fundamentale ale acestora în punerea în aplicare a prezentei directive. Aceasta include dreptul de a fi audiat pentru terții care pretind că sunt proprietarii bunurilor în cauză sau care pretind că ar avea alte drepturi patrimoniale („drepturi reale”, *ius in re*), precum dreptul de uzufruct. Ordinul de înghețare a bunurilor ar trebui comunicat persoanei afectate cât de curând posibil după executarea acestuia. Cu toate acestea, autoritățile competente ar putea amâna comunicarea ordinului respectiv către persoana afectată din motive legate de buna desfășurare a anchetei.
- (34) Scopul comunicării ordinului de înghețare a bunurilor este, între altele, de a permite persoanei afectate să conteste ordinul. Prin urmare, o astfel de comunicare ar trebui să indice, cel puțin pe scurt, motivul sau motivele ordinului în cauză, o astfel de indicație putând fi foarte succintă.
- (35) Statele membre ar trebui să aibă în vedere adoptarea unor măsuri care să permită ca bunurile confiscate să fie utilizate în interes public sau pentru obiective de natură socială. Astfel de măsuri ar putea să cuprindă între altele alocarea respectivelor bunuri pentru proiecte de asigurare a aplicării legii și de prevenire a infracțiunilor, precum și pentru alte proiecte de interes public și utilitate socială. Obligația de a avea în vedere adoptarea unor astfel de măsuri presupune o obligație procedurală pentru statele membre, precum efectuarea unei analize juridice sau discutarea avantajelor și dezavantajelor introducerii respectivelor măsuri. Atunci când gestionează bunuri înghețate și adoptă măsuri cu privire la utilizarea bunurilor confiscate, statele membre ar trebui să acționeze în mod adecvat pentru a preveni infiltrarea infracțională sau ilegală.
- (36) Sursele de date fiabile privind înghețarea și confiscarea produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni sunt limitate. Pentru a permite o evaluare a prezentei directive, este necesară colectarea unui set minim de date statistice adecvate cu privire la înghețarea și confiscarea bunurilor, depistarea bunurilor, procedurile judiciare și activitățile de instrăinare a acestora.

- (37) Statele membre ar trebui să depună eforturi în vederea colectării de date pentru anumite statistici la nivel central, pentru a le trimite Comisiei. Aceasta presupune ca statele membre să depună eforturi rezonabile de a colecta datele respective. Acest lucru nu înseamnă, totuși, că statele membre au obligația de a colecta respectivele date în cazul în care există o sarcină administrativă disproporționată sau când există costuri ridicate pentru statul membru în cauză.
- (38) Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene („carta”) și de Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului („CEDO”), astfel cum au fost interpretate de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Prezenta directivă ar trebui să fie pusă în aplicare în conformitate cu acele drepturi și principii. Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere legislației naționale în ceea ce privește asistența juridică și nu creează niciun fel de obligații sistemelor de asistență juridică din statele membre, care ar trebui să se aplice în conformitate cu cartea și cu CEDO.
- (39) Ar trebui instituite garanții specifice, astfel încât să se asigure, ca regulă generală, că hotărârile de confiscare se motivează, cu excepția cazului în care în procedurile penale simplificate, în cazurile de o gravitate redusă, persoana afectată a renunțat la dreptul său la o motivare.
- (40) Prezenta directivă ar trebui pusă în aplicare luându-se în considerare dispozițiile Directivelor 2010/64/UE ⁽¹⁾, 2012/13/UE ⁽²⁾ și 2013/48/UE ⁽³⁾ ale Parlamentului European și ale Consiliului referitoare la drepturile procedurale din cadrul procedurilor penale.
- (41) Deoarece obiectivul prezentei directive, și anume facilitarea înghețării și confiscării bunurilor în materie penală, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre, dar poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este definit la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE). În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este definit la articolul menționat, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivului menționat.
- (42) În conformitate cu articolul 3 și articolul 4a alineatul (1) din Protocolul (nr. 21) privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la TUE și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Irlanda și-a notificat dorința de a lua parte la adoptarea și la aplicarea prezentei directive. În conformitate cu respectivul protocol, prezenta directivă ar trebui să se aplice Irlandei doar în ceea ce privește infracțiunile reglementate de instrumentele în temeiul cărora are obligații.
- (43) În conformitate cu articolele 1 și 2 și articolul 4a alineatul (1) din Protocolul (nr. 21) privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la TUE și la TFUE, și fără a aduce atingere articolului 4 din protocolul respectiv, Regatul Unit nu participă la adoptarea prezentei directive, nu are obligații în temeiul acesteia și nu face obiectul aplicării sale. Sub rezerva participării sale în conformitate cu articolul 4 din respectivul protocol, prezenta directivă ar trebui să se aplice Regatului Unit doar în ceea ce privește infracțiunile reglementate de instrumentele în temeiul cărora are obligații.
- (44) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul (nr. 22) privind poziția Danemarcei, anexat la TUE și la TFUE, Danemarca nu participă la adoptarea prezentei directive, nu are obligații în temeiul acesteia și nu face obiectul aplicării sale,

⁽¹⁾ Directiva 2010/64/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 octombrie 2010 privind dreptul la interpretare și traducere în cadrul procedurilor penale (JO L 280, 26.10.2010, p. 1).

⁽²⁾ Directiva 2012/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2012 privind dreptul la informare în cadrul procedurilor penale (JO L 142, 1.6.2012, p. 1).

⁽³⁾ Directiva 2013/48/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2013 privind dreptul de a avea acces la un avocat în cadrul procedurilor penale și al procedurilor privind mandatul european de arestare, precum și dreptul ca o persoană terță să fie informată în urma privării de libertate și dreptul de a comunica cu persoane terțe și cu autorități consulare în timpul privării de libertate (JO L 294, 6.11.2013, p. 1).

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Obiect

- (1) Prezenta directivă instituie norme minime privind înghețarea bunurilor în vederea unei posibile confiscări ulterioare și privind confiscarea bunurilor în materie penală.
- (2) Prezenta directivă nu aduce atingere procedurilor pe care statele membre le-ar putea utiliza pentru a confisca bunurile în cauză.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

1. „produse” înseamnă orice avantaj economic obținut, în mod direct sau indirect, din săvârșirea unei infracțiuni; acesta poate consta în orice tip de bun și include orice reinvestire sau transformare ulterioară a produselor directe, precum și orice beneficii de valoare;
2. „bunuri” înseamnă bunuri de orice fel, corporale sau necorporale, mobile sau imobile, precum și actele sau instrumentele juridice care dovedesc un titlu sau un drept asupra acestor bunuri;
3. „instrumente” înseamnă orice obiect utilizat sau destinat a fi utilizat, în orice mod, total sau parțial, la comiterea uneia sau mai multor infracțiuni;
4. „confiscare” înseamnă o deposedare definitivă de bunuri dispusă de o instanță în legătură cu o infracțiune;
5. „înghețare” înseamnă interzicerea temporară a transferului, distrugerii, transformării, înstrăinării, deplasării bunurilor sau asumarea temporară a custodiei sau controlului asupra bunurilor;
6. „infracțiune” înseamnă o infracțiune vizată de oricare dintre instrumentele enumerate la articolul 3.

Articolul 3

Domeniu de aplicare

Prezenta directivă se aplică infracțiunilor vizate de:

- (a) Convenția elaborată pe baza articolului K.3 alineatul (2) litera (c) din Tratatul privind Uniunea Europeană privind lupta împotriva corupției care implică funcționari ai Comunităților Europene sau funcționari ai statelor membre ale Uniunii Europene ⁽¹⁾ („Convenția privind lupta împotriva corupției care implică funcționari”);
- (b) Decizia-cadru 2000/383/JAI a Consiliului din 29 mai 2000 privind consolidarea, prin sancțiuni penale și de altă natură, a protecției împotriva falsificării, cu ocazia introducerii monedei euro ⁽²⁾;
- (c) Decizia-cadru 2001/413/JAI a Consiliului din 28 mai 2001 de combatere a fraudei și a falsificării mijloacelor de plată, altele decât numerarul ⁽³⁾;

⁽¹⁾ JO C 195, 25.6.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 140, 14.6.2000, p. 1.

⁽³⁾ JO L 149, 2.6.2001, p. 1.

- (d) Decizia-cadru 2001/500/JAI a Consiliului din 26 iunie 2001 privind spălarea banilor, identificarea, urmărirea, înghețarea, sechestrarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunii ⁽¹⁾;
- (e) Decizia-cadru 2002/475/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind combaterea terorismului ⁽²⁾;
- (f) Decizia-cadru 2003/568/JAI a Consiliului din 22 iulie 2003 privind combaterea corupției în sectorul privat ⁽³⁾;
- (g) Decizia-cadru 2004/757/JAI a Consiliului din 25 octombrie 2004 de stabilire a dispozițiilor minime privind elementele constitutive ale infracțiunilor și sancțiunile aplicabile în domeniul traficului ilicit de droguri ⁽⁴⁾;
- (h) Decizia-cadru 2008/841/JAI a Consiliului din 24 octombrie 2008 privind lupta împotriva crimei organizate ⁽⁵⁾;
- (i) Directiva 2011/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 aprilie 2011 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia, precum și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/629/JAI a Consiliului ⁽⁶⁾;
- (j) Directiva 2011/93/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind combaterea abuzului sexual, a exploatării sexuale a copiilor și a pornografiei infantile și de înlocuire a Deciziei-cadru 2004/68/JAI a Consiliului ⁽⁷⁾;
- (k) Directiva 2013/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 august 2013 privind atacurile împotriva sistemelor informatice și de înlocuire a Deciziei-cadru 2005/222/JAI a Consiliului ⁽⁸⁾,

precum și de alte instrumente juridice, dacă respectivele instrumente prevăd în mod specific faptul că prezenta directivă se aplică infracțiunilor armonizate în cadrul acestora.

Articolul 4

Confiscarea

(1) Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a permite confiscarea, totală sau parțială, a instrumentelor și a produselor sau a bunurilor a căror valoare corespunde unor astfel de instrumente sau produse, cu condiția să existe o condamnare definitivă pentru o infracțiune, care poate rezulta și în urma unor proceduri *in absentia*.

(2) În cazul în care confiscarea în temeiul alineatului (1) nu este posibilă, cel puțin atunci când o astfel de imposibilitate este rezultatul bolii sau al sustragerii persoanei suspectate sau învinuite, statele membre adoptă măsurile necesare pentru a permite confiscarea produselor și a instrumentelor în cazurile în care au fost inițiate proceduri penale cu privire la o infracțiune care este susceptibilă să genereze, în mod direct sau indirect, beneficii economice, iar astfel de proceduri ar fi putut conduce la o hotărâre de condamnare în cazul în care persoana suspectată sau învinuită ar fi putut să compare în fața instanței.

Articolul 5

Confiscarea extinsă

(1) Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a permite confiscarea, totală sau parțială, a bunurilor unei persoane condamnate ca urmare a săvârșirii unei infracțiuni care este susceptibilă să genereze, în mod direct sau indirect, beneficii economice, atunci când, în baza circumstanțelor cauzei, inclusiv a elementelor de fapt și a probelor disponibile, cum ar fi faptul că valoarea bunurilor este disproporționată în raport cu venitul legal al persoanei condamnate, o instanță consideră că bunurile în cauză au fost obținute din activități infracționale.

⁽¹⁾ JO L 182, 5.7.2001, p. 1.

⁽²⁾ JO L 164, 22.6.2002, p. 3.

⁽³⁾ JO L 192, 31.7.2003, p. 54.

⁽⁴⁾ JO L 335, 11.11.2004, p. 8.

⁽⁵⁾ JO L 300, 11.11.2008, p. 42.

⁽⁶⁾ JO L 101, 15.4.2011, p. 1.

⁽⁷⁾ JO L 335, 17.12.2011, p. 1.

⁽⁸⁾ JO L 218, 14.8.2013, p. 8.

- (2) În sensul alineatului (1) din prezentul articol, noțiunea de „infracțiune” include cel puțin următoarele:
- (a) corupția activă și pasivă din sectorul privat, astfel cum se prevede la articolul 2 din Decizia-cadru 2003/568/JAI, precum și corupția activă și pasivă care implică funcționari ai instituțiilor Uniunii sau ai statelor membre, prevăzută la articolele 2 și 3 din Convenția privind lupta împotriva corupției care implică funcționari;
 - (b) infracțiunile legate de participarea la o organizație criminală, astfel cum se prevede la articolul 2 din Decizia-cadru 2008/841/JAI, cel puțin în cazurile în care infracțiunea a generat beneficii economice;
 - (c) incitarea sau recrutarea unui copil în scopul participării la spectacole pornografice sau obținerea de foloase sau exploatarea unui copil în orice alt fel în acest scop, în cazul în care copilul a depășit vârsta consimțământului sexual, astfel cum se prevede la articolul 4 alineatul (2) din Directiva 2011/93/UE; distribuirea, diseminarea sau transmiterea de pornografie infantilă, astfel cum se prevede la articolul 5 alineatul (4) din directiva respectivă; oferirea, furnizarea sau punerea la dispoziție de pornografie infantilă, astfel cum se prevede la articolul 5 alineatul (5) din directiva respectivă; producerea de pornografie infantilă, astfel cum se prevede la articolul 5 alineatul (6) din directiva respectivă;
 - (d) afectarea ilegală a integrității sistemului și afectarea ilegală a integrității datelor, astfel cum se prevede la articolele 4 și 5 din Directiva 2013/40/UE, în cazul în care au fost afectate un număr semnificativ de sisteme informatice prin utilizarea unui instrument, menționat la articolul 7 din directiva respectivă, conceput sau adaptat în principal pentru scopul respectiv; importul, distribuirea sau punerea la dispoziție în alt mod, cu intenție, a instrumentelor utilizate pentru săvârșirea de infracțiuni, cel puțin atunci când nu reprezintă cazuri minore, astfel cum se prevede la articolul 7 din directiva respectivă;
 - (e) o infracțiune pasibilă de o pedeapsă maximă privativă de libertate de cel puțin patru ani, în conformitate cu instrumentul relevant prevăzut la articolul 3 sau, în cazul în care respectivul instrument nu conține un prag pentru pedeapsă, în conformitate cu legislația națională relevantă.

Articolul 6

Confiscarea aplicată terților

- (1) Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a permite confiscarea produselor sau a altor bunuri a căror valoare corespunde produselor care, în mod direct sau indirect, au fost transferate de o persoană suspectată sau învinuită către terți sau care au fost dobândite de terți de la o persoană suspectată sau învinuită, cel puțin în cazurile în care terții știau sau ar fi trebuit să știe faptul că scopul transferului sau al achiziționării era evitarea confiscării, pe baza unor elemente de fapt și circumstanțe concrete, inclusiv a faptului că transferul sau dobândirea a avut loc în mod gratuit sau în schimbul unei sume de bani semnificativ mai reduse decât valoarea de piață a bunurilor.
- (2) Alineatul (1) se interpretează astfel încât să nu aducă atingere drepturilor terților de bună credință.

Articolul 7

Înghețarea

- (1) Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a permite înghețarea bunurilor în vederea unei posibile confiscări ulterioare. Respectivul măsură, care sunt dispuse de o autoritate competentă, includ acțiuni urgente care urmează să fie adoptate atunci când este necesar în scopul de a conserva bunurile.
- (2) Bunurile aflate în posesia unei părți terțe, astfel cum se menționează la articolul 6, pot face obiectul unor măsuri de înghețare în scopul unei posibile confiscări ulterioare.

*Articolul 8***Garanții**

- (1) Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că persoanele afectate de măsurile prevăzute în prezenta directivă au dreptul la o cale de atac eficace și la un proces echitabil, în vederea exercitării drepturilor acestora.
- (2) Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că ordinul de înghețare a bunurilor este comunicat persoanei afectate cât mai curând posibil după executare. O astfel de comunicare cuprinde, cel puțin succint, motivul sau motivele hotărârii în cauză. Atunci când este necesar, pentru a nu periclita cercetarea penală, autoritățile competente pot amâna comunicarea ordinului de înghețare a bunurilor către persoana afectată.
- (3) Ordinul de înghețare a bunurilor rămâne în vigoare numai atât timp cât este necesar pentru conservarea bunurilor în vederea unei posibile confiscări ulterioare.
- (4) Statele membre prevăd posibilitatea efectivă pentru persoana ale cărei bunuri sunt afectate de a ataca ordinul de înghețare în fața unei instanțe, în conformitate cu procedurile prevăzute în legislația națională. Astfel de proceduri pot prevedea faptul că, atunci când ordinul inițial de înghețare a fost adoptat de o altă autoritate competentă decât cea judiciară, un astfel de ordin trebuie înaintat mai întâi spre confirmare sau examinare unei autorități judiciare, înainte de a putea fi atacat în fața unei instanțe.
- (5) Bunurile înghețate care nu sunt ulterior confiscate sunt restituite imediat. Condițiile sau normele procedurale în temeiul cărora se returnează bunurile respective se stabilesc în legislația națională.
- (6) Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că orice hotărâre de confiscare a bunurilor este motivată și că aceasta este comunicată persoanei afectate. Statele membre prevăd posibilitatea efectivă pentru persoana împotriva căreia este dispusă confiscarea de a ataca hotărârea de confiscare în fața unei instanțe.
- (7) Fără a se aduce atingere Directivelor 2012/13/UE și 2013/48/UE, persoanele ale căror bunuri sunt afectate de hotărârea de confiscare au dreptul de a fi asistate de un avocat, pe întreaga durată a procedurii de confiscare legate de determinarea produselor și a instrumentelor, pentru a-și putea exercita drepturile. Persoanele în cauză sunt informate că au acest drept.
- (8) În cadrul procedurilor menționate la articolul 5, persoana afectată beneficiază de posibilitatea efectivă de a contesta circumstanțele cauzei, inclusiv elementele concrete de fapt și probele disponibile pe baza cărora bunurile respective sunt considerate bunuri derivate din activități infracționale.
- (9) Terții au dreptul de a pretinde un titlu de proprietate sau alte drepturi reale, inclusiv în cazurile menționate la articolul 6.
- (10) În cazul în care, ca urmare a unei infracțiuni, victimele formulează pretenții împotriva persoanei care face obiectul măsurii de confiscare prevăzute în temeiul prezentei directive, statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că măsura de confiscare nu împiedică victimele să obțină despăgubiri în baza pretențiilor formulate.

*Articolul 9***Confiscarea și executarea efective**

Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a permite identificarea și urmărirea bunurilor care urmează să fie înghețate și confiscate chiar și după pronunțarea unei hotărâri definitive de condamnare sau ca urmare a procedurilor efectuate în aplicarea articolului 4 alineatul (2) și pentru a asigura executarea efectivă a unei hotărâri de confiscare, în cazul în care a fost deja pronunțată o astfel de hotărâre.

*Articolul 10***Gestionarea bunurilor înghețate și confiscate**

(1) Statele membre adoptă măsurile necesare, de exemplu prin instituirea unor birouri centralizate, a unor birouri specializate sau a unor mecanisme echivalente, pentru a asigura gestionarea adecvată a bunurilor înghețate în vederea unei posibile confiscări ulterioare.

(2) Statele membre se asigură că măsurile menționate la alineatul (1) includ posibilitatea vânzării sau a transferului bunurilor, dacă acest lucru este necesar.

(3) Statele membre au în vedere adoptarea unor măsuri care să permită ca bunurile confiscate să fie utilizate în interes public sau pentru obiective de natură socială.

*Articolul 11***Statisticile**

(1) Statele membre culeg periodic date de la autoritățile relevante și realizează statistici cuprinzătoare. Datele statistice culese sunt transmise anual Comisiei și cuprind:

(a) numărul ordinelor de înghețare executate;

(b) numărul hotărârilor de confiscare executate;

(c) valoarea estimată a bunurilor înghețate, cel puțin a bunurilor înghețate în vederea unei posibile confiscări ulterioare la momentul înghețării;

(d) valoarea estimată a bunurilor recuperate la momentul confiscării.

(2) Statele membre trimit de asemenea anual Comisiei următoarele statistici, în cazul în care acestea sunt disponibile la nivel central în statul membru în cauză:

(a) numărul de solicitări de executare a unor ordine de înghețare în alt stat membru;

(b) numărul de solicitări de executare a unor hotărâri de confiscare în alt stat membru;

(c) valoarea sau valoarea estimată a bunurilor recuperate ca urmare a executării în alt stat membru.

(3) Statele membre depun toate eforturile pentru a culege la nivel central datele menționate la alineatul (2).

*Articolul 12***Transpunere**

- (1) Statele membre pun în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 4 octombrie 2015. Statele membre comunică de îndată Comisiei textele acestor acte.
- (2) Atunci când statele membre adoptă actele, acestea cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.
- (3) Statele membre comunică Comisiei textul principalelor dispoziții din legislația națională pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

*Articolul 13***Raportare**

Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului, până la 4 octombrie 2018, un raport de evaluare a impactului legislației naționale existente în domeniul confiscării și recuperării bunurilor, însoțit, dacă este necesar, de propuneri adecvate.

În cadrul raportului respectiv, Comisia evaluează de asemenea dacă este necesară revizuirea listei de infracțiuni prevăzute la articolul 5 alineatul (2).

*Articolul 14***Înlocuirea Acțiunii comune 98/699/JAI și a anumitor dispoziții ale Deciziilor-cadru 2001/500/JAI și 2005/212/JAI**

- (1) Acțiunea comună 98/699/JAI, articolul 1 litera (a) și articolele 3 și 4 din Decizia-cadru 2001/500/JAI, precum și articolul 1 primele patru liniuțe și articolul 3 din Decizia-cadru 2005/212/JAI sunt înlocuite cu prezenta directivă pentru statele membre care au obligații în temeiul prezentei directive, fără a aduce atingere obligațiilor statelor membre respective cu privire la termenele de transpunere a deciziilor-cadru respective în legislația națională.
- (2) Pentru statele membre care au obligații în temeiul prezentei directive, trimerile la Acțiunea comună 98/699/JAI și la dispozițiile Deciziilor-cadru 2001/500/JAI și 2005/212/JAI menționate la alineatul (1) se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă.

*Articolul 15***Intrarea în vigoare**

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

*Articolul 16***Destinatari**

Prezenta directivă se adresează statelor membre în conformitate cu tratatele.

Adoptată la Bruxelles, 3 aprilie 2014.

Pentru Parlamentul European

Președintele

M. SCHULZ

Pentru Consiliu

Președintele

D. KOURKOULAS